

saa den Frihed paa egen Haand at lave en Alderdomsunderstøttelse for de to Bykommuner, der stod i samme Forhold til Fattigvæsenet i disse Kommuner, som Alderdomsunderstøttelsen i andre Kommuner stod i Forhold til deres Fattigvæsen, og jeg tænkte mig, at Resultatet blev vel ikke saa meget galt. Men da jeg saa fik det gaaet igennem for Landets samtlige 1,180 Kommuner, viste Resultatet sig at være ret mærkeligt. Naar det blev sammenlignet med Indkomst- og Formueskatten til Staten, viste det sig, at i 399 Kommuner bevægede Procenten sig mellem 29 og 300 pCt. af Indkomst- og Formueskatten til Staten eller fra 0,29 til 3 Gange, i 606 Kommuner var Procenten fra 300 til 600 eller fra 3 til 6 Gange Indkomst- og Formueskatten til Staten; i 175 Kommuner vare Udgifterne fra 600 til 2,025 Procent eller mellem 6—20,25 Gange Indkomst- og Formueskat til Staten.

Det var mærkelige Forhold, og jeg tyktes, at det var rart at faa det klaret paa en lidt praktisk Maade, og saa vovede jeg at tage noget, man kunde kalde en Generalnævner, for at illustrere Forholdet, og jeg sagde som saa: Lad os tage en Mand med en vis Indkomst og se, hvorledes han, i Henhold til den Skala, jeg har anført, vil blive beskattet, naar han bliver flyttet omkring i alle Landets Kommuner, baade den mindste og den største. Jeg kunde have taget en hvilken som helst Indkomst, en høj eller en lav, men jeg var nødt til at tage en lav, for jeg maatte helst have en Indkomst, der falder paa alle Kommuner. Jeg tog en Indkomst af 1,800 Kr. og tænkte mig f. Eks. en Lærerfamilie eller en Gaardmandsfamilie, der havde 3 Børn og en saadan Indtægt, saaledes at jeg underforstod, at der, hvor Indkomsten muligvis var mindre, men hvor der var en Formue, hvoraf derskulde svares Skat, blev Skatten en lignende. Af en saadan Indkomst vilde der i København svares 9 Kr. 10 Øre, i Købstæderne 10 Kr. 40 Øre og paa Landet 12 Kr. 35 Øre. Men hvordan vilde den blive beskattet, dersom man flyttede omkring i Landets samtlige Kommuner? I 399 Kommuner vilde Skatten komme til at variere fra 3 Kr. 58 Øre til 37 Kr. 5 Øre, i 606 Kommuner vilde den variere fra 37 Kr. 5 Øre til 74 Kr. 10 Øre, men i 175 Kommuner vilde den variere fra 74 Kr. 10 Øre til 247 Kr., saa at Variationen altsaa vilde kunne blive fra 3 Kr. 58 Øre til 247 Kr. Det var mærkeligt, at der kunde være saadanne Forhold her i vort lille Land, at der kunde være en saa

stærk Variation, og dette tyktes mig at tyde paa, at vi her i vort Land maatte se efter, paa hvis Skuldre det var, at der var lagt for store Byrder. Naar jeg har nævnt denne Stigning fra 3 Kr. 58 Øre op til 247 Kr., vil jeg bede ærede Medlemmer have en Ting in mente, at til Trods for den store Forskel, der er mellem Størrelsen af Lærerlønningerne i København og f. Eks. ovre i de fattige vestjydske Kommuner, er der dog denne store Variation.

Det er jo muligt, at der er den samme Forskel med Hensyn til Alderdomsunderstøttelsen som med Hensyn til Lærerlønninger, men det tror jeg dog neppe. Skønt Lærerlønninger altsaa ere saa meget større i København end i mange andre Kommuner, er denne store Variation til Stede, og jeg kom da til at tænke paa dette: Hvordan er Lejligheden her i Danmark? Der er jo stor Forskel paa Kommunerne. Ved at gennemse de statistiske Meddelelser fra 1895 ser jeg, at der virkelig er en Kommune, der har $\frac{1}{3}$ Td. Hartkorn, en, der har $4\frac{1}{2}$, en $5\frac{1}{2}$, en $11\frac{1}{2}$ og en $16\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn. Det er jo ikke noget stort Hartkorn; vi have Kommuner, der have over 1,000 Tdr. Hartkorn. Vi have en Kommune med 23 Indbyggere, en med 36, en med 40 og en med 91, — medens København har 400,000 Indbyggere. Vi have Kommuner, hvor der er 1 Skatteyder til Staten, 2 Skatteydere, 5 Skatteydere og 7 Skatteydere til Staten, medens København har 70,000. Der er jo stor Forskel paa Kommunerne med Hensyn til Størrelsen, men det er slet ikke det, det kommer an paa. Det, det kommer an paa, er, hvorledes Kommunernes Indkomster og Formuer forholde sig til de Byrder, som skulle bæres, hvordan Lejligheden er, og det vil jeg have Lov til at sige en bitte Gran om. Jeg skal gøre det saa kort som muligt. Jeg kom til at spørge mig selv: Er der Kommuner, der ere Naturens, og er der Kommuner, der ere Samfundets Skødebørn, er der Kommuner, der føre en Slags Parasitlivværelse, er der Kommuner, der leve af Fortidens Storhed, og er der Kommuner, der baade ere Naturens og Samfundets Stifbørn?

Ære den, der Ære bør, jeg begynder først med København og dens Omegn. Der findes en lille Bog, der har foreligget her for Rigsdagen, og som kaldes: Fortegnelse over den Staden Københavns Indvaanere paalignede Indkomstskat. Den er ikke ny, men det er den sidste Offentliggørelse af disse Fortegnelser, og den har jeg benyttet og skal paa Grundlag deraf